

Alkoholijuomien hintakehitys 2008

Prisutveckling för alkoholdrycker 2008

Alcoholic Beverage Price Trends 2008

Marke Jääskeläinen
+358 20 610 7654
marke.jaaskelainen@thl.fi

Paula Ruuth
+358 20 610 7371
paula.ruuth@thl.fi

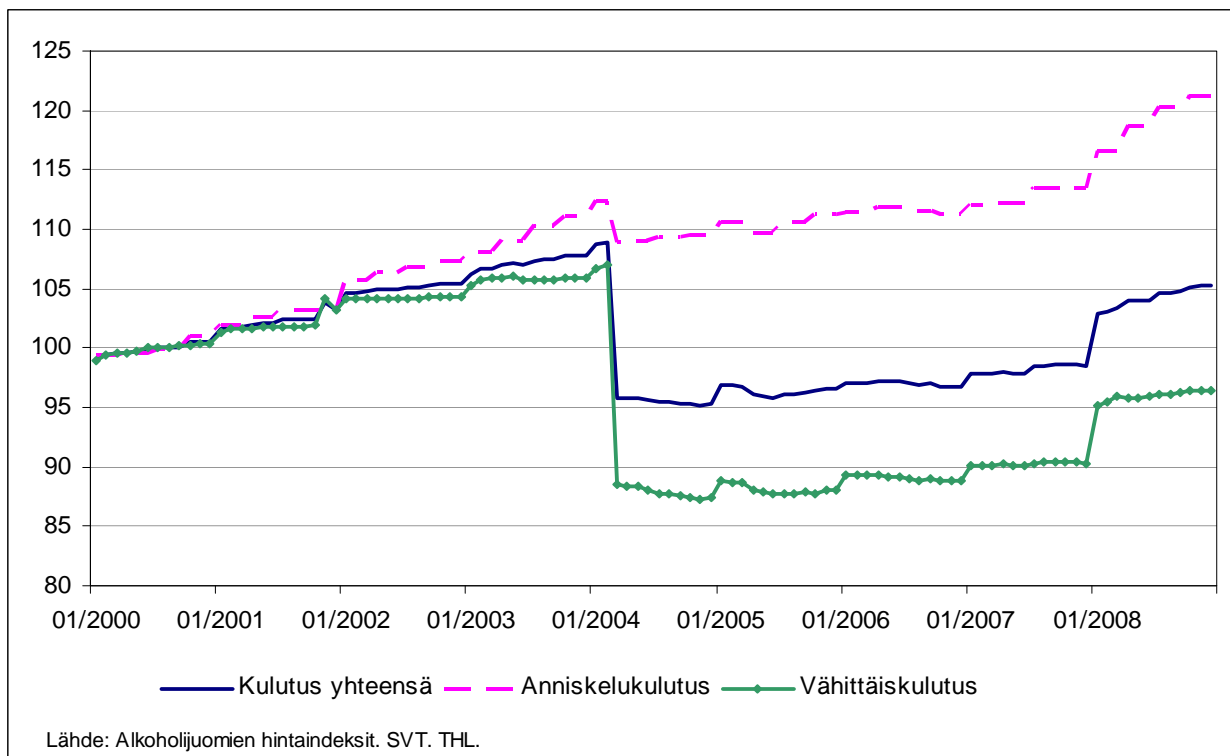
Terveyden ja hyvinvoinnin laitos
PL 30 (Mannerheimintie 166, Helsinki)
00271 Helsinki
Puhelin: + 358 20 610 6000
www.thl.fi

Alkoholijuomien hintakehitys 2008

Alkoholijuomien nimellishinnat nousivat vuonna 2008 edelliseen vuoteen verrattuna 6,1 prosenttia (kuvio 1). Vähittäiskulutuksessa hinnat nousivat noin 6,4 prosenttia ja anniskelukulutuksessa noin 5,7 prosenttia. Alkoholijuomien hinnat Alkon myymälöissä nousivat suhteellisesti enemmän kuin elintarvikeliikkeiden hinnat. Inflaatio huomioon ottaen alkoholin reaali hinnat olivat 2,0 prosenttia korkeammalla tasolla kuin edellisenä vuonna.

Ennakkotietojen mukaan alkoholijuomien nimellishinnat nousivat vuoden 2009 ensimmäisellä vuosineljänneksellä (tammi-maaliskuu) 3,4 prosenttia edeltävään vuosineljännekseen (loka-joulukuu 2008) verrattuna (liitetaulukko 1).

Kuvio 1. Alkoholijuomien kulutuksen, anniskelukulutuksen ja vähittäiskulutuksen nimellishintaindeksit 2000–2008 (2000=100).

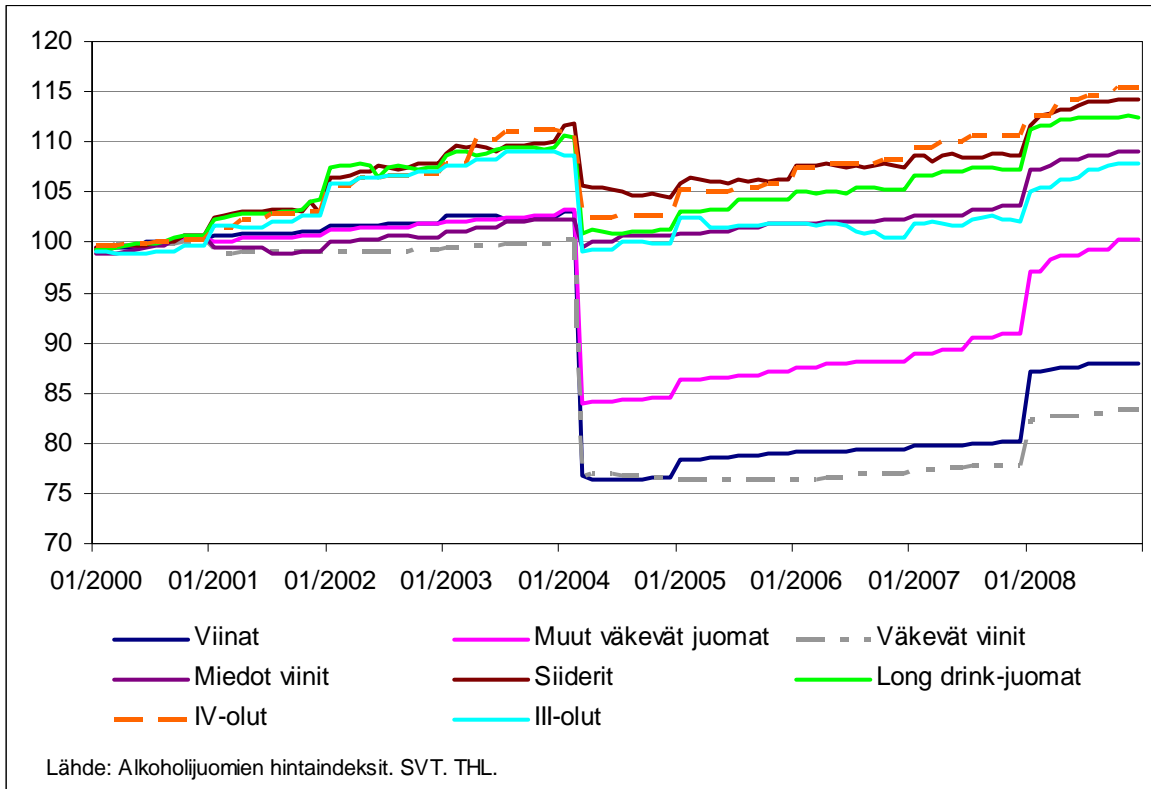
Alkoholin hintakehitys vuonna 2008

Alkoholijuomien hintakehityksessä on tapahtunut merkittäviä muutoksia 2000-luvulla. Ensimmäinen tapahtui 1.3.2004, jolloin alkoholiveroa alennettiin keskimäärin kolmanneksella. Toinen muutos tapahtui vuoden 2008 alussa, kun alkoholiveroa korotettiin väkevien alkoholijuomien osalta 15 prosenttia ja mietojen alkoholijuomien kohdalla 10 prosenttia. Tällöin myös alkoholin mainontaan ja hinnoitteluun asetettiin rajoituksia. Niin sanottujen paljousalennusten käyttäminen eli kahden tai useamman alkoholijuomapakkauksen tai -annoksen tarjoaminen alennettuun yhteishintaan vähittäismyynti- tai anniskelupaikoissa on vuoden 2008 alusta lähtien ollut kiellettyä. Samoin alkoholijuomien tarjoushintojen ja niin sanottujen happy hour -hintojen ilmoittaminen

vähittäismyynti- tai anniskelupaikan ulkopuolella on kiellettyä. Vuoden 2009 alussa alkoholiveroa korotettiin jälleen. Tällöin kaikkien alkoholijuomien veroa korotettiin kymmenellä prosentilla.

Alkoholiveron korotuksen ja paljousalennusten kieltämisen seurauksena alkoholijuomien nimellishinnat nousivat vuonna 2008 edelliseen vuoteen verrattuna 6,1 prosenttia. Vähittäiskulutuksen nimellishinnat nousivat 6,4 prosenttia ja anniskelun hinnat 5,7 prosenttia. (Liitetaulukko 1.)

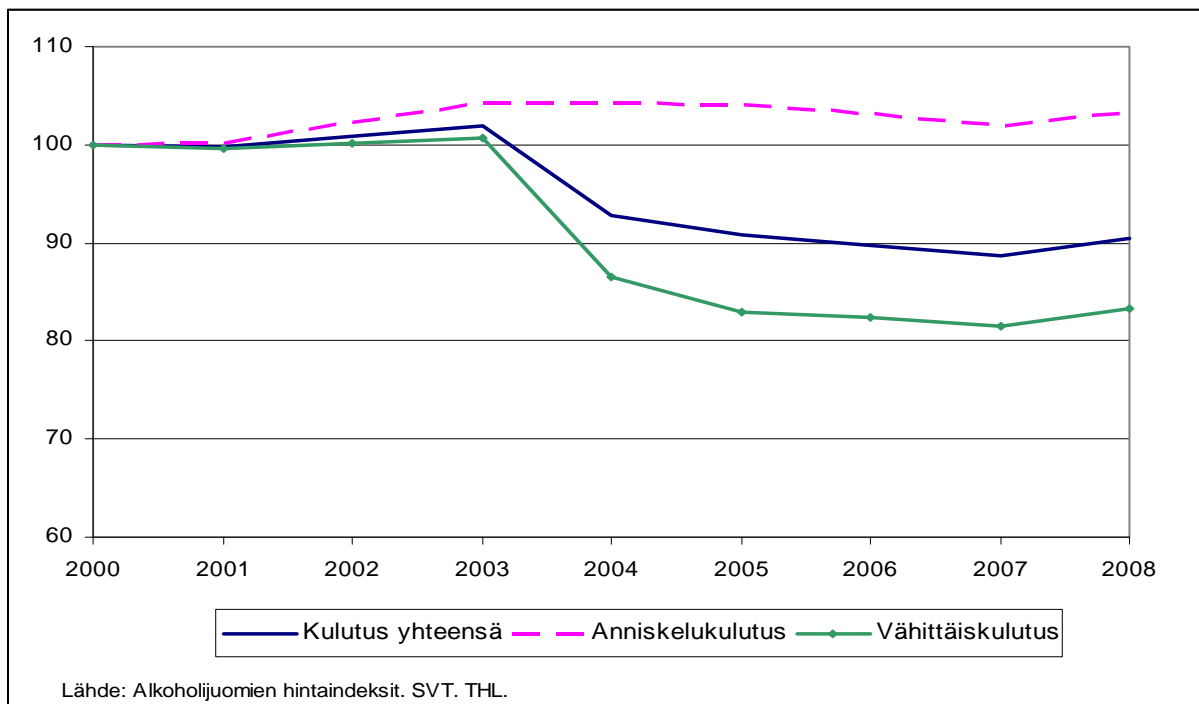
Kuvio 2. Juomaryhmien nimellishintaindeksit 2000–2008 (2000=100).

Juomaryhmittäin tarkasteltuna alkoholijuomien nimellishinnat nousivat vuonna 2008 eniten muiden väkevien juomien (10,8 %), viinojen (9,5 %) ja väkevien viinien (6,9 %) osalta (kuviokuva 2; liitetaulukko 1). Myös muiden alkoholijuomien hinnat nousivat vähintään neljä prosenttia. Viinojen, muiden väkevien juomien ja väkevien viinien hinnat nousivat vähittäiskulutuksessa lähes kaksi kertaa niin paljon kuin anniskelukulutuksessa. Sen sijaan etenkin mietojen viinien ja myös siiderien hinnat nousivat enemmän anniskelussa.

Vuonna 2008 alkoholijuomien reaali hinnat kääntyivät nousuun ensimmäistä kertaa vuoden 2004 veronalennuksen jälkeen. Reaali hinnat nousivat edellisvuodesta 2,0 prosenttia, vähittäiskulutuksessa 2,2 prosenttia ja anniskelukulutuksessa 1,4 prosenttia. (Kuvio 3; liitetaulukko 2.) Kuitenkin vuoteen 2003 verrattuna alkoholijuomien reaali hinnat olivat edelleen 11,3 prosenttia matalammalla tasolla. Anniskelukulutuksen osalta vuoden 2004 veronalennuksen vaikutukset olivat alun perinkin pienet ja vuonna 2008 anniskelun hinnat olivat vuoteen 2003 verrattuna vain alle prosentin matalammalla tasolla. Vähittäiskulutuksen reaali hinnat olivat vuonna 2008 edelleen 17,3 prosenttia matalammalla tasolla kuin vuonna 2003. (Kuvio 3; liitetaulukko 2.)

Kuvio 3. Alkoholijuomien kulutuksen, anniskelukulutuksen ja vähittäiskulutuksen reaalihintaindeksit 2000–2008 (2000=100).

Alkoholin hintakehitys ennakkotietojen mukaan vuoden 2009 ensimmäisellä vuosineljänneksellä

Ennakkotietojen mukaan alkoholijuomien nimellishinnat nousivat vuoden 2009 ensimmäisellä vuosineljänneksellä 3,4 prosenttia verrattuna vuoden 2008 viimeiseen vuosineljännekseen. Vähittäiskulutuksen hinnat nousivat 5,8 prosenttia ja anniskelukulutuksen hinnat 1,4 prosenttia. Juomaryhmistä eniten nousivat ennakkotietojen mukaan viinon sekä väkevien viinien hinnat. (Liitetaulukko 1.)

Alkoholijuomien veronkorotuksilla tähdätään alkoholin tilastoidun kulutuksen vähenemiseen. Ennakkotietojen mukaan vuoden 2009 ensimmäisellä vuosineljänneksellä alkoholijuomien tilastoitu kulutus väheni 4,7 prosenttia vuoden 2008 ensimmäiseen vuosineljännekseen verrattuna. Vähittäiskulutus laski 3,8 prosenttia ja anniskelukulutus 8,7 prosenttia vuoden 2008 ensimmäiseen vuosineljännekseen verrattuna. Ennakkotietojen mukaan kaikkien juomaryhmien, paitsi long drink -juomien tilastoitu kulutus väheni. Juomaryhmistä eniten väheni siiderin sekä väkevien juomien kulutus.

Käsitteet ja määritelmät

Alkoholijuoma: Nautittavaksi tarkoitettu juoma, jonka alkoholipitoisuus on yli 2,8 tilavuusprosenttia etyylialkoholia.

Väkevä juoma: Alkoholipitoisuus yli 22 tilavuusprosenttia etyylialkoholia. Näitä ovat viina ja muu väkevä juoma.

Väkevä viini: Viinistä tai hedelmäviinistä etyylialkoholia lisäämällä valmistettu juoma, jonka alkoholipitoisuus on enintään 22 tilavuusprosenttia etyylialkoholia.

Mieto viini: Viinirypäleistä, hedelmistä tai marjoista käymisteitse valmistettu juoma, jonka alkoholipitoisuus on enintään 15 tilavuusprosenttia etyylialkoholia ja joka ei sisällä lisättyä etyylialkoholia.

Vahva olut: Käymisteitse pääasiassa maltaista valmistettu juoma, jonka alkoholipitoisuus on yli 4,7 tilavuusprosenttia etyylialkoholia.

Keskiolut: Käymisteitse pääasiassa maltaista valmistettu juoma, jonka alkoholipitoisuus on enintään 4,7 tilavuusprosenttia etyylialkoholia.

Alkoholijuomien kulutus: Alkoholijuomien tilastoitu ja tilastoimaton kulutus kotimaassa. Kulutuksen käsite viittaa alkoholijuomien kulutukseen koko maan tasolla.

Tilastoitu kulutus: Alkoholijuomien vähittäiskulutus ja alkoholijuomien anniskelu kotimaassa.

Tilastoimaton kulutus: Matkailijoiden tuomat alkoholijuomat, matkailijoiden ulkomailla nauttima alkoholi, alkoholijuomien kotivalmistus ja laiton kotivalmistus, salakuljetus ja korvikealkoholi.

Vähittäiskulutus: Vähittäiskulutus Alkon myymälöistä ja tilauspalvelupisteistä sekä alkoholijuomien toimitukset elintarvikeliikkeille ja tilaviina- ja sahtimyyvälöille.

Anniskelu: Alkoholijuomien toimitukset anniskeluravintoloille

A-ravintolat: anniskelulupa kaikille alkoholijuomille

B-ravintolat: anniskelulupa miedoille alkoholijuomille

C-ravintolat: anniskelulupa etyylialkoholia enintään 4,7 tilavuusprosenttia sisältäville alkoholijuomille.

Alkoholijuomien kulutuksen hintaindeksit: Alkoholijuomien koko tilastoidun kulutuksen hintojen kehitystä kuvaavat indeksit, jotka lasketaan vähittäiskulutuksen ja anniskelukulutuksen hintaindeksistä.

Anniskelun hintaindeksit: Mittaavat kuluttajien alkoholijuomista maksamia hintoja anniskelupaikoissa.

Vähittäiskulutuksen hintaindeksit: Mittaavat kuluttajien maksamia hintoja Alkosta ja vähittäismyyntipaikoista ostetuista alkoholijuomista. Vähittäismyyntipaikkoja ovat elintarvikeliikkeet, kioskit ja huoltoasemat.

Nimellishintaindeksi: Mittaa suoraan hinnoissa tapahtuvia muutoksia.

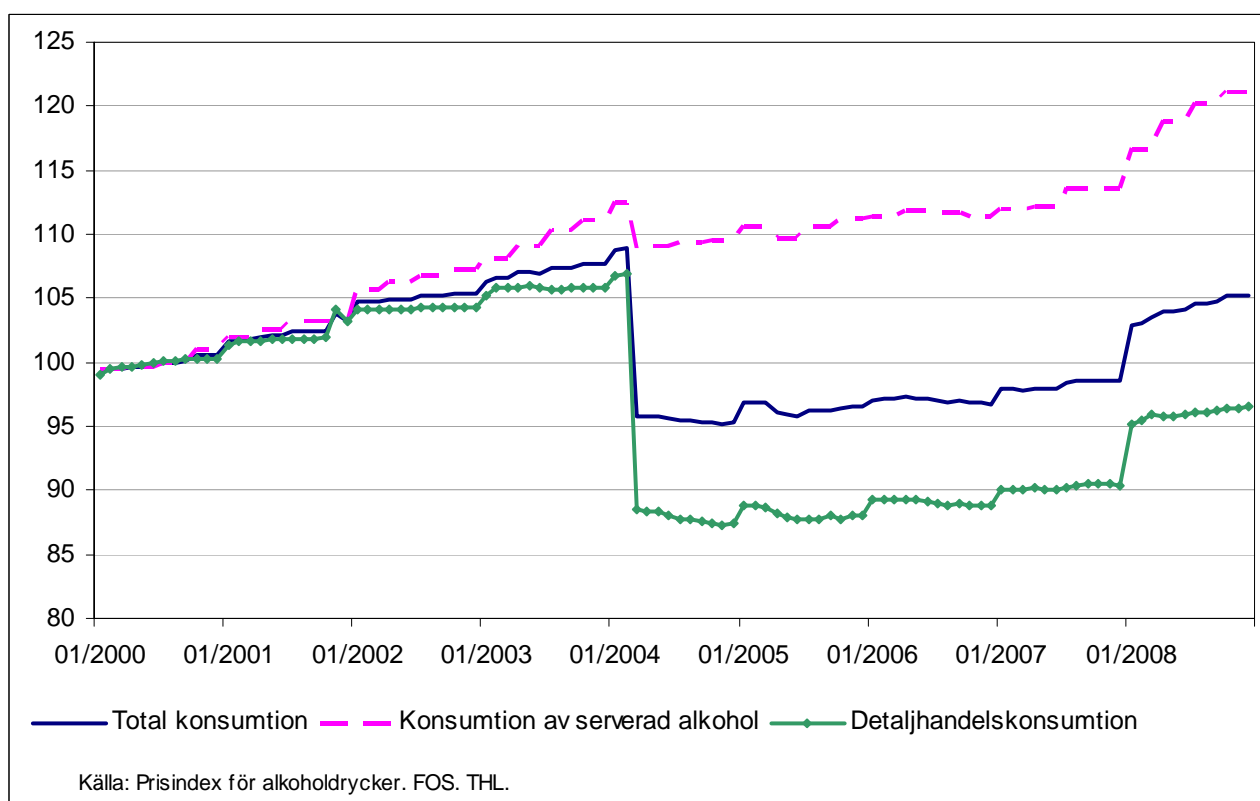
Reaalihintaindeksi: Inflaation vaikutus hinnoissa on otettu huomioon. Reaalihintaindeksi lasketaan deflatoimalla nimellishintaindeksi Tilastokeskuksen kuluttajahintaindeksillä (2000=100).

Prisutvecklingen för alkoholdrycker 2008

År 2008 steg de nominella priserna på alkoholdrycker med 6,1 procent jämfört med året innan (diagram 1). Inom detaljhandelskonsumtionen steg priserna med cirka 6,4 procent och inom konsumtionen av serverad alkohol med cirka 5,7 procent. Alkoholpriserna i Alkos butiker steg relativt sett mer än priserna i livsmedelsbutikerna. Med hänsyn till inflationen var realpriserna på alkoholdrycker 2,0 procent högre än föregående år.

Enligt preliminära uppgifter steg de nominella priserna på alkoholdrycker med 3,4 procent under det första kvartalet (januari-mars) 2009 jämfört med det föregående kvartalet (oktober-december 2008) (tabellbilaga 1).

Diagram 1. Nominella prisindex för alkoholkonsumtion, konsumtion av serverad alkohol och detaljhandelskonsumtion 2000–2008 (2000 = 100).

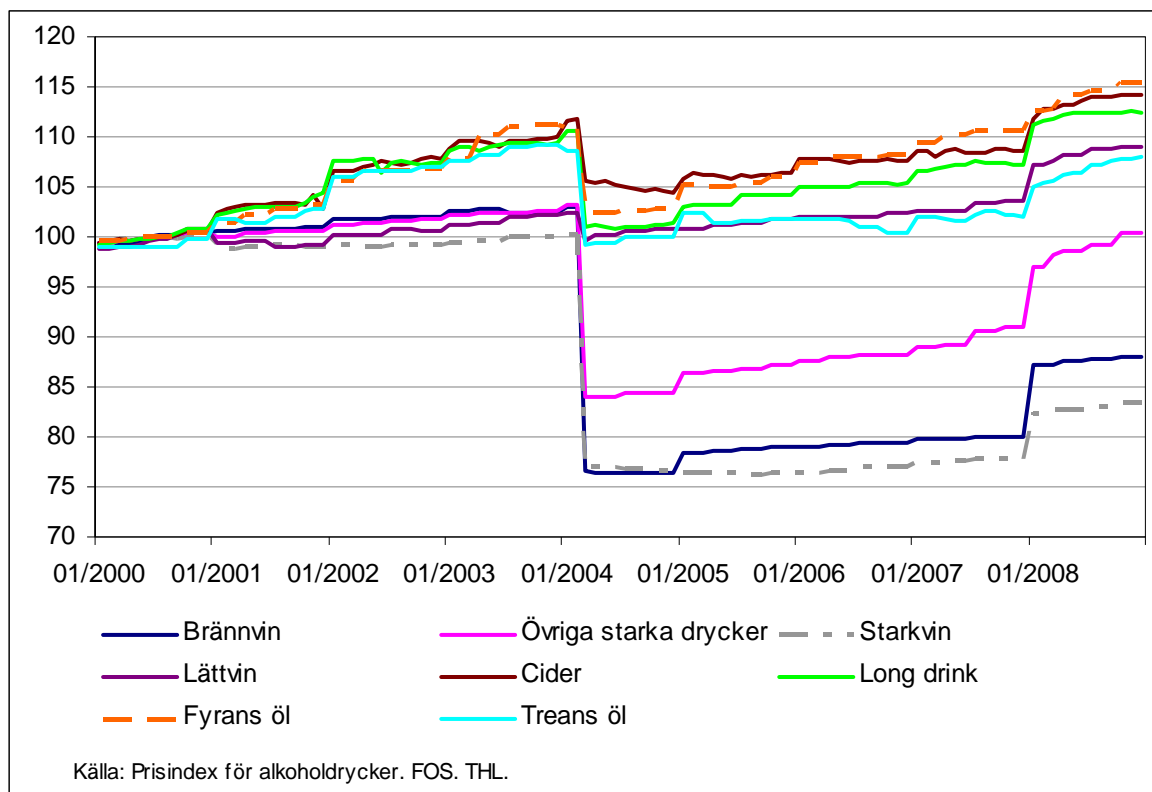
Prisutvecklingen för alkohol 2008

I prisutvecklingen för alkoholdrycker har det skett påtagliga förändringar på 2000-talet. Den första skedde den 1 mars 2004, när alkoholskatten sänktes med i snitt en tredjedel. Den andra förändringen skedde i början av 2008, när alkoholskatten på starka alkoholdrycker höjdes med 15 procent och skatten på svaga alkoholdrycker med 10 procent. Då fastställdes också begränsningar för alkoholreklamen och alkoholprissättningen. Från och med början av 2008 är det förbjudet att ge mängdrabatt, dvs. att sälja två eller flera förpackningar eller portioner av alkoholdrycker, på detaljhandels- eller serveringsställen. Likaså är det förbjudet att ange extrapris på alkoholdrycker

och så kallade happy hour-priser utanför detaljhandelsstället eller serveringsstället. I början av 2009 höjdes alkoholskatten ånyo. Då höjdes skatten på alla alkoholdrycker med 10 procent.

Till följd av höjningen av alkoholskatten och förbudet mot mängdrabatt steg de nominella priserna på alkoholdrycker med 6,1 procent 2008 jämfört med föregående år. De nominella priserna inom detaljhandelskonsumtionen steg med cirka 6,4 procent och inom konsumtionen av serverad alkohol med 5,7 procent. (Tabellbilaga 1.)

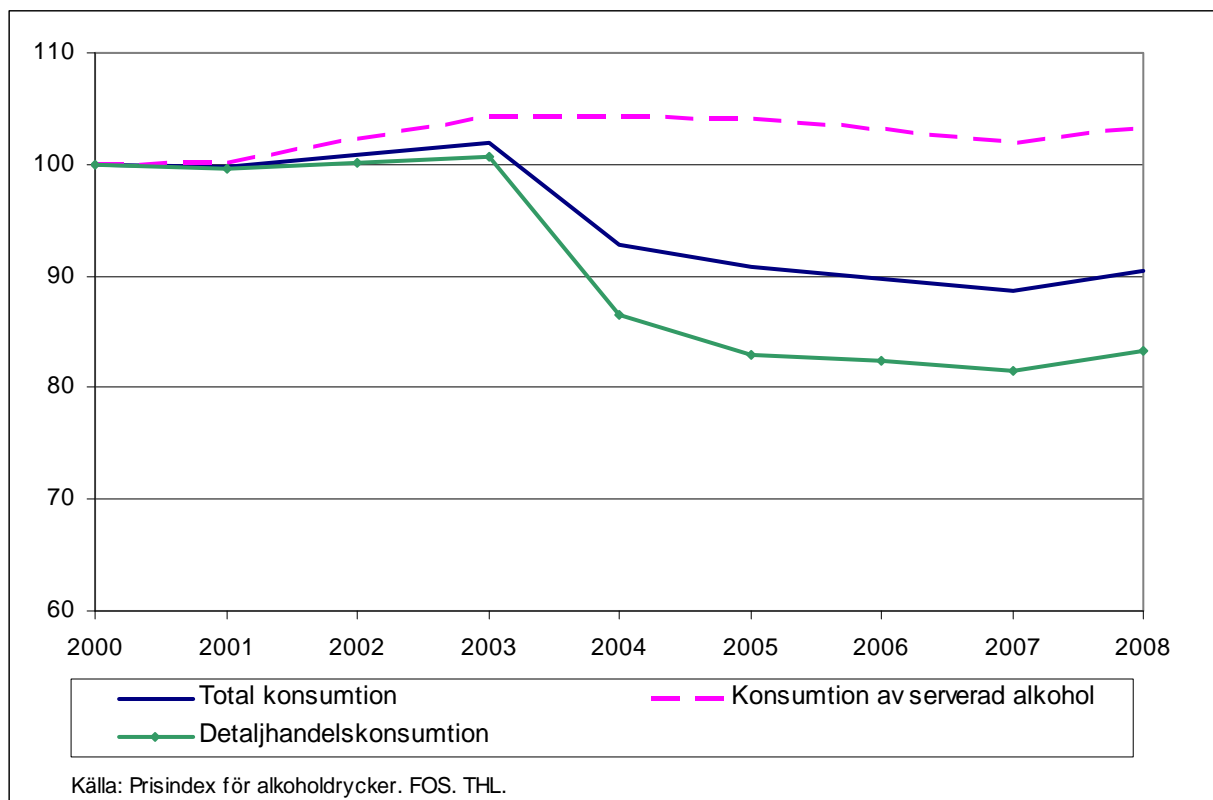
Diagram 2. Nominella prisindex för varugrupper 2000–2008 (2000 = 100).

När man jämför de olika varugrupperna, framgår det att de nominella priserna på övriga starka alkoholdrycker (10,8 procent), vin (9,5 procent) och starkvin (6,9 procent) steg mest (diagram 2, tabellbilaga 1). Även priserna på övriga alkoholdrycker steg med minst 4 procent. Priserna på brännvin, andra starka alkoholdrycker och starkvin steg inom detaljhandelskonsumtionen nästan dubbelt mer än inom konsumtionen av serverad alkohol. Inom konsumtionen av serverad alkohol steg emellertid särskilt priserna på lättvin och cider mer.

År 2008 började realpriserna på alkoholdrycker att stiga för första gången sedan skattesänkningen 2004. Realpriserna steg från föregående år med 2,0 procent, inom detaljhandelskonsumtionen med 2,2, procent och inom konsumtionen av serverad alkohol med 1,4 procent. (Diagram 3, tabellbilaga 2.) Trots det var realpriserna på alkoholdrycker fortfarande 11,3 procent lägre än 2003. När det gäller konsumtionen av serverad alkohol var effekterna av 2004 års skattesänkning redan från början små, och 2008 var priserna på serverad alkohol mindre än 1 procent lägre än 2003. År 2008 var detaljhandelskonsumtionens realpriser fortfarande 17,3 procent lägre än 2003. (Diagram 3, tabellbilaga 2.)

Diagram 3. Realprisindex för alkoholkonsumtion, konsumtion av serverad alkohol och detaljhandelskonsumtion 2000–2008 (2000 = 100).

Alkoholens prisutveckling under det första kvartalet 2009 enligt preliminära uppgifter

Enligt preliminära uppgifter steg de nominella priserna på alkoholdrycker med 3,4 procent under det första kvartalet 2009 jämfört med det sista kvartalet 2008. Priserna inom detaljhandelskonsumtionen steg med 5,8 procent och inom konsumtionen av serverad alkohol med 1,4 procent. När det gäller varugrupper steg enligt preliminära uppgifter priserna på brännvin och starkvin mest. (Tabellbilaga 1.)

Genom att höja skatten på alkoholdrycker strävar man efter att minska den registrerade alkoholkonsumtionen. Enligt preliminära uppgifter minskade den registrerade alkoholkonsumtionen med 4,7 procent under det första kvartalet 2009 jämfört med det sista kvartalet 2008. Jämfört med det första kvartalet 2008 minskade detaljhandelskonsumtionen med 3,8 procent och konsumtionen av serverad alkohol med 8,7 procent. Enligt preliminära uppgifter minskade alla varugrupper registrerade konsumtion med undantag för konsumtionen av long drink-drycker. När det gäller varugrupper minskade konsumtionen av cider och starka alkoholdrycker mest.

Begrepp och definitioner

Alkoholdryck: Dryck för njutningsändamål, vilken innehåller över 2,8 volymprocent etylalkohol.

Stark alkoholdryck: Alkoholhalten är över 22 volymprocent etylalkohol. Till denna kategori hör brännvin och övriga starka drycker.

Starkvin: Av vin eller fruktvin tillverkad alkoholdryck, vars alkoholhalt är högst 22 volymprocent etylalkohol.

Lättvin: Av vindruvor, frukt eller bär genom jäsning tillverkad dryck, vars alkoholhalt är högst 15 volymprocent etylalkohol och som inte innehåller tillsatt etylalkohol.

Starköl: I huvudsak av malt genom jäsning tillverkad dryck, vars alkoholhalt är över 4,7 volymprocent etylalkohol.

Mellanöl: I huvudsak av malt genom jäsning tillverkad dryck, vars alkoholhalt är högst 4,7 volymprocent etylalkohol.

Alkoholkonsumtion: Registrerad och oregistrerad alkoholkonsumtion i hemlandet. Begreppet konsumtion avser alkoholkonsumtionen på nationell nivå.

Registrerad konsumtion: Detaljhandelskonsumtion och servering av alkoholdrycker i hemlandet.

Oregistrerad konsumtion: Alkoholdrycker som resenärer importerar, alkohol som resenärer dricker i utlandet, hemtillverkning av alkoholdrycker och olaglig alkoholtillverkning, smuggling samt T-sprit och andra surrogat.

Detaljhandelskonsumtion: Detaljhandelskonsumtionen i Alkos butiker och utlämningsställen samt leveranser av alkoholdrycker till livsmedels-, gårdsvins- och sahtibutiker.

Servering: Leveranser av alkoholdrycker till restauranger med serveringstillstånd.
restauranger med A-rättigheter: tillstånd till servering av alla alkoholdrycker
restauranger med B-rättigheter: tillstånd till servering av svaga alkoholdrycker
restauranger med C-rättigheter: tillstånd till servering av alkoholdrycker som innehåller högst 4,7 volymprocent etylalkohol.

Prisindex för alkoholkonsumtion: Index som beskriver utvecklingen av hela den registrerade alkoholkonsumtionen och som beräknas på grundval av prisindexen för detaljhandelskonsumtion och konsumtion av serverad alkohol.

Prisindex för konsumtion av serverad alkohol: Granskar de priser som konsumenterna betalar för alkoholdrycker på serveringsställen.

Prisindex för detaljhandelskonsumtion: Granskar de priser som konsumenterna betalar för alkoholdrycker som köpts på Alko och på detaljhandelsställen. Detaljhandelsställen är livsmedelsbutiker, kiosker och bensinstationer.

Nominellt prisindex: Granskar förändringar som sker direkt i priserna.

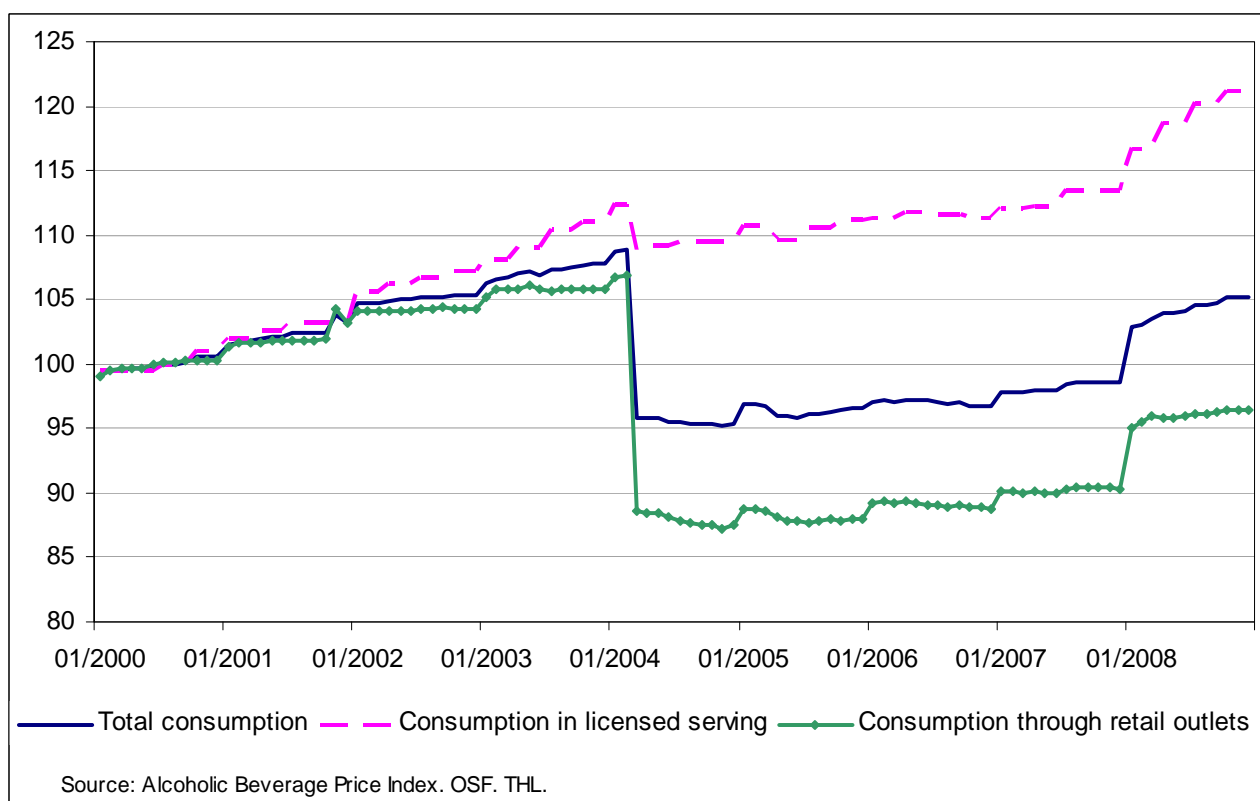
Realprisindex: Inflationens effekt på priserna beaktas. Realprisindexet beräknas genom att deflatera det nominella prisindexet med Statistikcentralens konsumentprisindex (2000 = 100).

Alcoholic Beverage Price Trends 2008

In 2008, nominal prices of alcoholic beverages in Finland rose 6.1 per cent on the previous year (Figure 1). In retail consumption, prices rose by about 6.4 per cent and in consumption on licensed premises by about 5.7 per cent. In relative terms, the rise in prices was greater in Alko stores than in grocery shops. After allowing for inflation, the real prices of alcoholic beverages were 2.0 per cent higher than in the previous year.

Preliminary data for 2009 show that, in the first quarter (Jan–Mar), the nominal prices of alcoholic beverages rose 3.4 per cent on the previous quarter (Oct–Dec 2008) (Appendix table 1).

Figure 1. Nominal price indexes for alcoholic beverage consumption, consumption on licensed premises and retail consumption 2000–2008 (2000=100).

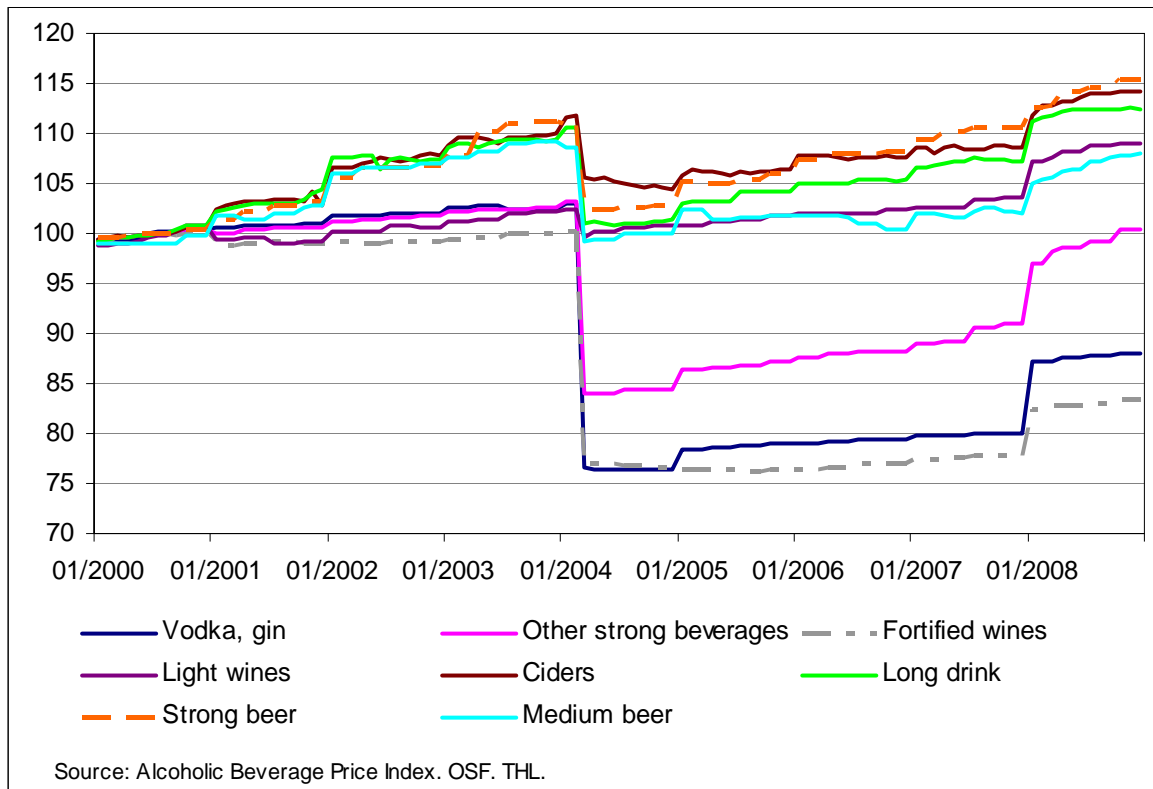

Alcohol price trends 2008

Significant changes have taken place in the price trends of alcoholic beverages in the 2000s. In March 2004, alcohol taxes were cut on average by one third and later, in early 2008, the tax was raised by 15 per cent for strong alcoholic beverages and by 10 per cent for mild alcoholic beverages. Restrictions were also placed on alcohol advertising and pricing. From the beginning of 2008 it has been prohibited to use so called quantity discounts, that is, to offer two or more packages or portions of alcoholic beverages at a reduced total price in retail sales or licensed serving. It is also prohibited to advertise discount prices for alcoholic beverages or so called happy-hour prices outside retail sales or licensed serving premises. Alcohol taxes were again raised at the beginning of 2009, by 10 per cent.

The tax rise and the prohibition of quantity discounts led to a 6.1 per cent rise in the 2008 nominal prices of alcoholic beverages, compared with the previous year. In retail consumption, nominal prices rose by 6.4 per cent and in consumption on licensed premises by 5.7 per cent (Appendix table 1).

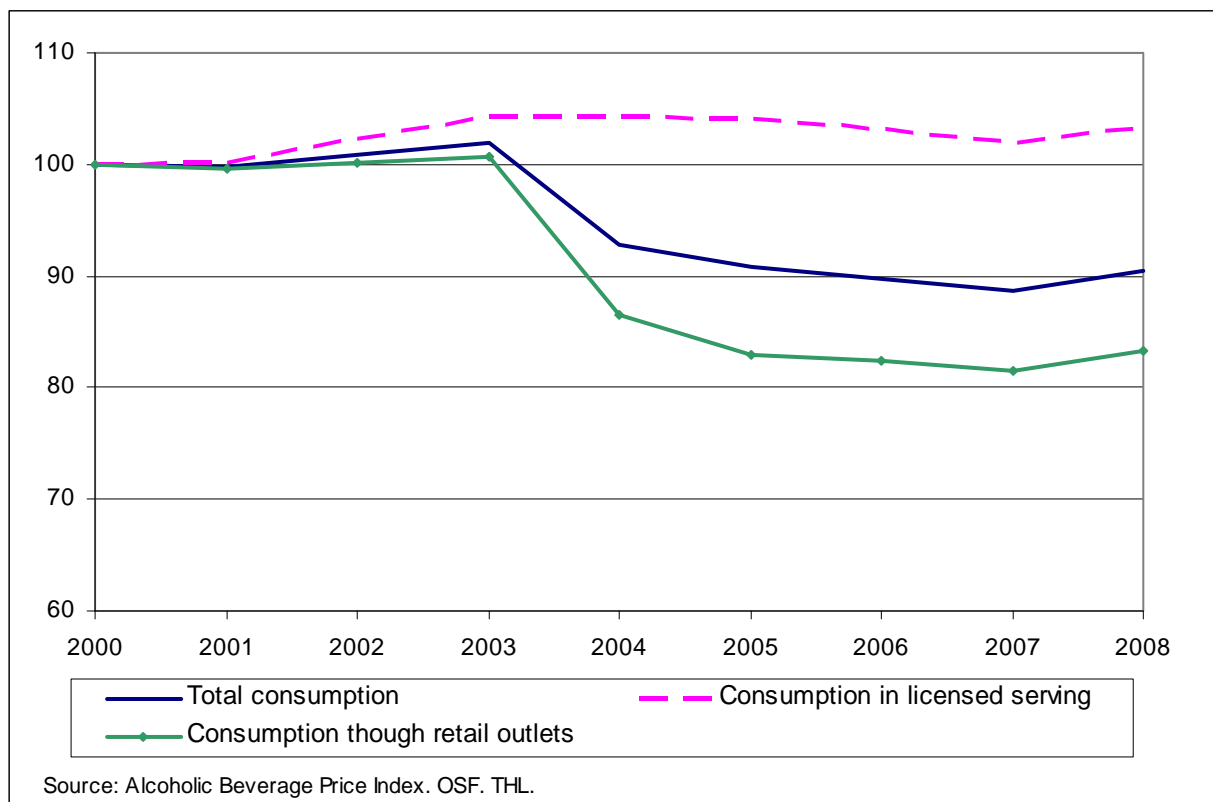
Figure 2. Nominal price indexes by type of beverage 2000–2008 (2000=100)

An analysis by beverage type shows that in 2008 the greatest rises in nominal prices took place in so-called other strong alcoholic beverages (10.8%), vodka, gin etc. (9.5%) and fortified wines (6.9%) (Figure 2; Appendix table 1). The prices of other alcoholic beverages also rose, by at least 4 per cent. The prices of vodka, gin etc, other strong alcoholic beverages and fortified wines in retail consumption rose nearly twice as much as in consumption on licensed premises. By contrast, the rises in prices of cider and light wines in particular were greater in consumption on licensed premises.

In 2008, real prices of alcoholic beverages rose for the first time since the reduction of alcohol taxes in March 2004. Real prices increased 2.0 per cent on the previous year: 2.2 per cent in retail consumption and 1.4 per cent in consumption on licensed premises (Figure 3; Appendix table 2). However, compared with 2003, the real prices of alcoholic beverages were still 11.3 per cent lower. The 2004 tax reduction initially had a minor impact on prices in consumption on licensed premises, and in 2008 prices were only less than 1 per cent lower than in 2003. In 2008, real prices in retail consumption were still 17.3 per cent lower than in 2003 (Figure 3; Appendix table 2).

Figure 3. Real price indexes for alcoholic beverage consumption, consumption on licensed premises and retail consumption 2000–2008 (2000=100).

Preliminary data on alcohol price trends in the first quarter of 2009

Preliminary data for 2009 show that, in the first quarter, the nominal prices of alcoholic beverages rose 3.4 per cent on the last quarter of 2008. In retail consumption, prices rose by 5.8 per cent and in consumption on licensed premises by 1.4 per cent. A preliminary analysis by type of beverage shows that the greatest rise took place in the prices of vodka, gin etc. and fortified wines (Appendix table 1).

The aim of alcohol tax rises is to decrease the documented consumption of alcoholic beverages. Preliminary data for 2009 show that, in the first quarter, the documented consumption of alcoholic beverages fell by 4.7 per cent compared with the first quarter of 2008. Further, compared with the first quarter of 2008, retail consumption dropped by 3.8 per cent and consumption on licensed premises by 8.7 per cent. The preliminary data indicate that documented consumption decreased for all beverage types except for long drinks. Of all types of alcoholic beverages, the decrease in consumption was the greatest for cider and strong beverages.

Concepts and definitions

Alcoholic beverage: A beverage intended for consumption and containing more than 2.8 per cent by volume of ethyl alcohol.

Strong alcoholic beverage: Strong alcoholic beverages include vodka, gin etc. and other strong beverages.

Fortified wine: A beverage produced from wine or fruit wine by adding ethyl alcohol and containing no more than 22 per cent by volume of ethyl alcohol.

Light wine: A beverage produced from grapes, fruits or berries by fermentation, containing no more than 15 per cent by volume of ethyl alcohol and no added ethyl alcohol.

Strong beer: A beverage produced primarily from malt by fermentation, containing more than 4.7 per cent by volume of ethyl alcohol.

Medium beer: A beverage produced primarily from malt by fermentation, containing no more than 4.7 per cent by volume of ethyl alcohol.

Consumption of alcoholic beverages: Documented and undocumented consumption of alcoholic beverages in Finland. Here, consumption refers to consumption at the level of the whole country.

Documented consumption: Retail consumption of alcoholic beverages and the licensed serving of alcoholic beverages in Finland.

Undocumented consumption: Alcohol imports by passengers, alcohol consumed by Finns outside Finland, legal and illegal home preparation, smuggling and surrogates.

Retail consumption: Retail consumption from Alko stores and delivery points and deliveries of alcoholic beverages to grocery shops and to stores for selling fruit wine and sahti.

Licensed serving: Deliveries of alcoholic beverages to licensed restaurants

Restaurants with licence A: Licensed to serve all types of alcoholic beverages

Restaurants with licence B: Licensed to serve mild alcoholic beverages

Restaurants with licence C: Licensed to serve alcoholic beverages with an alcohol content of no more than 4.7 per cent by volume of ethyl alcohol.

Price indexes for the consumption of alcoholic beverages: Indexes describing the price trends for the total documented consumption of alcoholic beverages, calculated from the price indexes for retail consumption and consumption on licensed premises.

Price indexes for licensed serving: Measure the consumer prices of alcoholic beverages in licensed premises.

Price indexes for retail consumption: Measure the consumer prices of alcoholic beverages sold at Alko stores and retail outlets. Retail outlets refer to grocery shops, kiosks and petrol stations.

Nominal price index: Measures direct changes in prices.

Real price index: Inflation has been taken into account in the prices. The real price index is calculated by deflating the nominal price index with the consumer price index of Statistics Finland (2000=100).

Liitetaulukko 1. - Tabellbilaga 1. - Appendix table 1.

Anniskelulukutus - Konsumtion av serverad alkohol - Consumption in licensed serving

	Viinat <i>Brännvin</i>	Muut väkevät juomat <i>Övriga starka drycker</i>	Väkevät viinit <i>Starkvin</i>	Miedot viinit <i>Lättvin</i>	Siiderit <i>Cider</i>	Long drink <i>Long drink</i>	Vahva olut <i>Stark öl</i>	Keskiolut <i>Mellanöl</i>	Kaikki juomat <i>Alla drycker</i>
	<i>Vodka, gin €</i>	<i>Other strong beverages</i>	<i>Fortified wines</i>	<i>Light wines</i>	<i>Ciders</i>	<i>Long drink</i>	<i>Strong beer</i>	<i>Medium beer</i>	<i>All beverages</i>
2000	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
2001	102,1	101,9	102,3	103,8	102,0	102,0	103,0	103,1	102,7
2002	104,7	104,6	104,4	106,8	105,0	105,7	108,6	107,6	106,5
2003	107,6	106,4	108,2	111,5	107,1	106,7	114,1	111,1	109,6
2004	104,1	104,4	108,3	114,2	107,4	105,8	113,6	112,8	109,7
2005	105,0	105,6	107,8	119,2	108,7	107,5	115,5	112,5	110,5
2006	106,7	107,5	108,8	121,7	110,8	109,3	118,4	112,7	111,6
2007	109,1	109,8	111,1	124,3	112,6	110,9	121,7	112,1	112,8
2008	114,6	116,8	115,5	134,6	117,8	115,3	126,9	118,1	119,2
2008 4. vuosineljännes <i>2008 4:e kvartalet</i> <i>2008 4th quarter</i>	115,9	118,8	117,1	137,1	118,8	115,8	129,1	120,7	121,0
2009 1. vuosineljännes* <i>2009 1:a kvartalet*</i> <i>2009 1st quarter*</i>	118,1	120,9	121,2	137,4	119,3	116,1	130,3	122,6	122,6
muutos loka-marras-joulu 2008/ tammi-helmi-maalis 2009*, % <i>förändr. okt-nov-dec 2008/ jan- feb-mar 2009*, %</i> <i>change Oct-Nov-Dec 2008/ Jan- Feb-Mar 2009*, %</i>	1,9	1,7	3,5	0,2	0,4	0,2	0,9	1,6	1,4

*ennakkotieto - *preliminär uppgift* - preliminary data

Liitetaulukko 2. - Tabellbilaga 2. - Appendix table 2.

Alkoholijuomien kulutuksen reaalihintaindeksejä vuosina 2000-2008.

Realprisindex för alkoholkonsumtionen 2000-2008.

Alkoholijuomien kulutuksen reaalihintaindeksejä vuosina 2000-2008.

	Kulutus yhteensä - Total konsumtion - Total consumption									
	2000=100									
	Viinat	Muut väkevät juomat	Väkevät viinit	Miedot viinit	Siiderit	Long drink	Vahva olut	Keskiolet	Kaikki juomat	
	<i>Brännvin</i>	<i>Övriga starka drycker</i>	<i>Starkvin</i>	<i>Lättvin</i>	<i>Cider</i>	<i>Long drink</i>	<i>Stark öl</i>	<i>Mellanöl</i>	<i>Alla drycker</i>	
	<i>Vodka, gin €</i>	<i>Other strong beverages</i>	<i>Fortified wines</i>	<i>Light wines</i>	<i>Ciders</i>	<i>Long drink</i>	<i>Strong beer</i>	<i>Medium beer</i>	<i>All beverages</i>	
2000	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	
2001	98,3	98,0	96,6	96,8	100,6	100,5	99,9	99,5	99,8	
2002	97,8	97,5	95,2	96,4	103,0	103,2	102,2	102,3	100,9	
2003	97,6	97,4	94,9	96,8	104,3	103,9	104,7	103,3	102,0	
2004	76,9	83,1	76,7	95,7	100,8	97,5	98,8	96,1	92,8	
2005	74,1	81,6	71,9	95,4	99,9	97,6	99,3	95,9	90,8	
2006	73,4	80,9	70,9	94,2	99,8	97,8	98,9	93,7	89,8	
2007	72,3	80,6	70,0	92,8	98,4	97,1	98,7	91,5	88,7	
2008	76,1	85,8	71,9	94,0	98,5	97,3	99,1	92,6	90,5	

	Vähittäiskulutus - Detaljhandelskonsumtion - Consumption through retail outlets									
	Viinat	Muut väkevät juomat	Väkevät viinit	Miedot viinit	Siiderit	Long drink	Vahva olut	Keskiolet	Kaikki juomat	
	<i>Brännvin</i>	<i>Övriga starka drycker</i>	<i>Starkvin</i>	<i>Lättvin</i>	<i>Cider</i>	<i>Long drink</i>	<i>Stark öl</i>	<i>Mellanöl</i>	<i>Alla drycker</i>	
		<i>Vodka, gin €</i>	<i>Other strong beverages</i>	<i>Fortified wines</i>	<i>Light wines</i>	<i>Ciders</i>	<i>Long drink</i>	<i>Strong beer</i>	<i>Medium beer</i>	<i>All beverages</i>
2000	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	
2001	97,8	97,0	96,3	95,7	101,6	101,2	99,2	98,7	99,5	
2002	96,5	95,6	94,9	94,7	104,8	104,2	99,4	101,6	100,1	
2003	95,3	95,2	94,4	94,7	106,1	105,2	100,2	101,7	100,7	
2004	66,6	73,4	74,8	92,8	99,9	95,4	88,2	89,1	86,5	
2005	60,4	69,8	70,2	91,4	98,0	94,5	85,8	89,5	83,0	
2006	59,2	69,4	69,4	90,1	97,5	94,2	85,9	87,1	82,4	
2007	57,9	69,2	68,4	88,5	95,8	93,7	84,9	85,4	81,5	
2008	62,5	75,9	70,4	88,9	95,5	94,3	85,6	86,3	83,3	

Liitetaulukko 2. - Tabellbilaga 2. - Appendix table 2.

Alkoholijuomien kulutuksen reaalihintaindeksejä vuosina 2000-2008.

Realprisindex för alkoholkonsumtionen 2000-2008.

Real price indexes for alcoholic beverage consumption 2000-2008.

Anniskelukulutus - Konsumtion av serverad alkohol - Consumption in licensed serving

	Viinat <i>Brännvin</i> Vodka, gin & Övriga starka drycker	Muut väkevät juomat <i>Övriga starka drycker</i> Other strong beverages	Väkevät viinit <i>Starkvin</i> Fortified wines	Miedot viinit <i>Lättvin</i> Light wines	Siiderit <i>Cider</i> Ciders	Long drink <i>Long drink</i> Long drink	Vahva olut <i>Stark öl</i> Strong beer	Keskiolut <i>Mellanöl</i> Medium beer	Kaikki juomat <i>Alla drycker</i> All beverages
2000	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
2001	99,6	99,4	99,8	101,2	99,5	99,5	100,4	100,6	100,2
2002	100,5	100,5	100,3	102,5	100,8	101,5	104,3	103,4	102,3
2003	102,4	101,3	103,0	106,1	102,0	101,6	108,6	105,7	104,3
2004	98,9	99,2	102,9	108,5	102,1	100,5	107,9	107,2	104,3
2005	98,9	99,4	101,6	112,2	102,4	101,2	108,7	106,0	104,0
2006	98,7	99,4	100,7	112,7	102,5	101,1	109,6	104,3	103,2
2007	98,6	99,2	100,3	112,3	101,7	100,2	109,9	101,2	101,9
2008	99,5	101,4	100,2	116,8	102,2	100,0	110,1	102,5	103,3

Laatuseloste

Tilastotietojen relevanssi

Alkoholijuomien hintaindeksi kuvaa kuluttajien alkoholijuomista maksamien hintojen kehitystä ja kertoo, kuinka paljon hinnat ovat muuttuneet vertailuajankohtaan nähden.

Alkoholijuomien hintaindeksi 2000=100 -indeksin referenssijakso on vuosi 2000. Se on suoraa jatkoa alkoholijuomien hintaindekseille 1969=100 ja 1951:10=100.

Julkaisun tiedot perustuvat pääasiassa Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen (THL) (aik. Stakesin), Alko Oy:n ja Tilastokeskuksen keräämiin valtakunnallisiin tilastoihin ja rekistereihin. Niiden keruu perustuu Tilastolakiin (280/2004) ja Sosiaali- ja terveysalan tutkimus- ja kehittämiskeskuksen tilastotoimesta annettuun lakiin (409/2001) sekä lakiin Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksesta (668/2008).

Tilastotutkimuksen menetelmäkuvaus

Alkoholijuomien hintaindeksi lasketaan painottamalla yhteen alkoholijuomien vähittäismyyntihintaindeksi ja anniskeluhintaindeksi. Painoina käytetään laskettavaa indeksiä vastaavan vuoden alkoholijuomien kulutuksen arvo-osuuksia.

Vähittäismyyntin hintaindeksi lasketaan painottamalla yhteen Alko Oy:n laatimat Alkon alkoholijuomien hintaindeksit ja Tilastokeskuksen laskemat elintarvikeliikkeiden alkoholijuomien hintaindeksit. Painoina käytetään laskettavaa indeksiä vastaavan vuoden alkoholijuomien kulutuksen arvo-osuuksia.

Anniskeluhintojen hintaseurantaa varten THL kerää neljä kertaa vuodessa noin 190 ravintolalta esimerkkijuomien ravintolahintatiedot. Otoksessa on mukana keskimäärin 120 AB-ravintolaa ja 70 C-ravintolaa. Kyselyn ravintolat valitaan satunnaisotannalla ja yksi ravintola on kyselyssä mukana keskimäärin 3 vuotta. Niille otantaan valituille ravintoloille, jotka eivät vastaa määräaikaan mennessä, lähetetään muistutuskirje. Ravintolat ilmoittavat kustakin määritellystä juomaryhmästä suosituimman tuotteen hinnan.

Hintaindeksien laskennassa sovelletaan Divisia-Törnqvist -indeksikaavaa.

Tietojen oikeellisuus ja tarkkuus

Vähittäismyyntin tietojen oikeellisuus riippuu Alko Oy:ltä ja Tilastokeskukselta saatavien tietojen oikeellisuudesta ja tarkkuudesta. Virhettä epäiltäessä tiedot tarkistetaan. Anniskelumyyntin tiedot ovat oikeita, jos ravintolat ilmoittavat hintatiedot oikein. Tietojen tallennusvaiheessa verrataan tietoja aikaisempiin ja suurten poikkeamien syyt pyritään selvittämään. Jos epäillään virhettä, tieto jätetään tilastoinnin ulkopuolelle. Myyntiin tulevat uudet tuotteet voidaan ottaa mukaan indeksilaskentaan vasta, kun ne ovat olleet markkinoilla vähintään kahden laskentakauden ajan.

Julkaistujen tietojen ajantasaisuus ja oikea-aikaisuus

THL tuottaa vähittäismyyntin hintaindeksit kuukausittain ja ne ovat saatavilla tilastokuukautta seuraavan kuukauden 14. päivänä tai sitä seuraavana arkipäivänä. Anniskelumyyntin hintaindeksit lasketaan neljä kertaa vuodessa ja ne ovat saatavilla tilastointikuukautta seuraavan puolentoista kuukauden sisällä. Tilasto on ilmestyessään ennakkollinen. Lopullinen tieto julkaistaan tilastointivuotta seuraavan toukokuun aikana.

Tietojen saatavuus ja läpinäkyvyys/selkeys

Alkoholijuomien hintakehityksestä julkaistaan vuosittain ilmestyvä tilastoraportti, joka löytyy THL:n internet-sivuilta (www.thl.fi). Tiedot löytyvät myös Päihdetilastollisesta vuosikirjasta, joka julkaistaan vuosittain verkossa osoitteessa <http://www.stakes.fi/FI/tilastot/aiheittain/Paihteet/Paihdetilastovuosikirja.htm>.

Tilastojen vertailukelpoisuus

Alkoholijuomien hintakehitystä kuvaavia tietoja on tuotettu vuosina 1932–1994 Alko Oy:ssä. Vuodesta 1995 lähtien alkoholijuomien hintaindeksit on laadittu ja julkaistu Stakesissa, ja vuodesta 2009 lähtien THL:ssä. Vuodesta 1995 lähtien Alko Oy on kerännyt ja laatinut alkoholijuomien hintaindeksisarjat Alkon vähittäismyynnin osalta, Tilastokeskus elintarvikeliikkeiden myymien alkoholijuomien osalta ja THL (vuoteen 2008 saakka Stakes) ravintoloissa anniskeltavien alkoholijuomien osalta. Saadut indeksisarjat painotetaan yhteen ja julkaistaan THL:ssä. Alkoholijuomien hintakehitystä kuvaavia tietoja (2000=100) on tuotettu vuodesta 2000. Käsitteet ja määritelmät ovat pysyneet samansisältöisinä. Julkaisussa käytetyt käsitteet on määritelty osassa Käsitteet ja määritelmät. Käytetyt luokitukset ovat samoja kuin muissa THL:n tilastotuotteissa.

Tilastoissa käytetään käyttötarkoituksen mukaista tuoteluokitusta, joka perustuu kansainvälisesti hyväksytyyn COICOP-luokituksen Euroopan unionin tilastotoimessa vahvistettuun versioon. Kansallista käyttöä varten luokitusta on hieman tarkennettu.

Selkeys ja eheys/yhtenäisyys

Tilastoraportti sisältää koko maan kattavia hintatietoja. Anniskelumyynnin tiedonkeruu tapahtuu maanlaajuisesti.

Kvalitetsbeskrivning

Statistikuppgifternas relevans

Prisindexet för alkoholdrycker visar hur priserna på alkoholdrycker som köps av konsumenter utvecklas och berättar hur mycket priserna har ändrats i förhållande till jämförelsetidpunkten.

Referensperioden för prisindex 2000 = 100 för alkoholdrycker är år 2000. Den är en direkt fortsättning på prisindexen 1969 = 100 och 151:10 = 100 för alkoholdrycker.

Uppgifterna i publikationen grundar sig i huvudsak på nationell statistik och nationella register, som Institutet för hälsa och välfärd (THL) (tidigare Stakes), Alko Oy och Statistikcentralen svarar för. Insamlingen av uppgifterna bygger på statistiklagen (280/2004), lagen om statistikväsendet vid forsknings- och utvecklingscentralen för social- och hälsovården (409/2001) och lagen om Institutet för hälsa och välfärd (668/2008).

Metodbeskrivning för den statistiska forskningen

Prisindexet för alkoholdrycker beräknas genom att vikta samman detaljhandelsprisindexet och serveringsprisindexet för alkoholdrycker. Som vikter används värdeandelar för alkoholkonsumtionen det år för vilket prisindexet beräknas.

Prisindexet för detaljhandeln beräknas genom att vikta samman Alko Oy:s prisindex för Alkos alkoholdrycker och Statistikcentralens prisindex för livsmedelsbutikernas alkoholdrycker. Som vikter används värdeandelar för alkoholkonsumtionen det år för vilket prisindexet beräknas.

För uppföljning av serveringspriserna samlar THL in prisuppgifter om exempeldrycker från cirka 190 restauranger fyra gånger per år. I urvalet ingår i snitt 120 restauranger med AB-rättigheter och 70 restauranger med C-rättigheter. Enkätrestaurangerna väljs ut genom randomiserat urval och en restaurang ingår i enkäten i snitt tre år. De restauranger som ingår i urvalet och som inte svarar innan tidsfristen löpt ut får ett påminnelsebrev. Restaurangerna meddelar för varje angiven varugrupp priset på sin populäraste produkt.

I beräkningen av prisindexen tillämpas indexformeln Divisia-Törnqvist.

Uppgifternas riktighet och exakthet

Detaljhandelsuppgifternas riktighet beror på riktigheten och exaktheten hos de uppgifter som fås från Alko Oy och Statistikcentralen. När man misstänker fel, kontrolleras uppgifterna. Uppgifterna om försäljning av alkoholdrycker för servering är korrekta, om restaurangerna angett korrekta prisuppgifter. När uppgifterna lagras jämförs de med tidigare uppgifter och man försöker utreda orsakerna till stora avvikelser. Om man misstänker ett fel, lämnas uppgiften utanför statistiken. Nya produkter som kommer till försäljning kan tas med i indexberäkningen först när de varit på marknaden under minst två beräkningsperioder.

Uppgifternas aktualitet och rättidighet i publikationerna

THL beräknar detaljhandelsprisindexen varje månad, och de finns att få den fjortonde dagen eller därpå följande vardag i månaden efter statistikföringsmånaden. Prisindexen för försäljningen av alkoholdrycker för servering beräknas fyra gånger om året, och de finns att få inom en och en halv månad efter statistikföringsmånaden. När statistiken utkommer är den preliminär. De slutliga uppgifterna publiceras i maj året efter statistikföringsåret.

Tillgång till uppgifterna och deras transparens/tydlighet

Varje år utkommer en statistikrapport om prisutvecklingen för alkoholdrycker, som hittas på THL:s webbsidor (www.thl.fi). Uppgifterna finns också i Statistisk årsbok om alkohol och narkotika, som utkommer varje år på webben på adressen www.stakes.fi/FI/tilastot/aiheittain/Paihteet/Paihdetilastovuosikirja.htm.

Statistikens jämförbarhet

Uppgifter om alkoholdryckernas prisutveckling togs fram av Alko Oy åren 1932–1994. Från och med 1995 beräknades och publicerades prisindexen för alkoholdrycker av Stakes, och från och med 2009 har de beräknats och publicerats av THL. Från och med 1995 har Alko Oy såväl samlat in uppgifter som sammanställt alkoholprisindexserierna för Alkos detaljhandel. Statistikcentralen har gjort samma sak för de alkoholdryckers del som säljs i livsmedelsbutiker och THL (t.o.m. 2008 Stakes) för de alkoholdryckers del som säljs av restauranger. Indexserierna sammanviktas och publiceras sedan av THL. Uppgifter som visar prisutvecklingen för alkoholdrycker (2000 = 100) har tagits fram sedan 2000. Begreppen och definitionerna har förblivit rätt oförändrade. De begrepp som används i publikationen definieras i Begrepp och definitioner. De klassificeringar som används är desamma som i THL:s övriga statistiska produkter.

I statistiken används en ändamålsenlig varuindelning, som bygger på den av EU:s statistikväsende styrkta versionen av den internationellt godkända COIOP-klassificeringen. Indelningen har specificerats lite med tanke på de nationella behoven.

Tydlighet och enhetlighet/överensstämmelse

Statistikrapporten innehåller prisuppgifter från hela landet. Uppgifterna om försäljningen av alkoholdrycker för servering omfattar hela landet.

Quality report

Relevance of statistical data

The price index for alcoholic beverages describes trends in the consumer prices of alcoholic beverages, measuring price changes from a reference date.

The reference period for the alcoholic beverage price index 2000=100 is the year 2000. It is a direct continuation of the alcoholic beverage price index 1969=100 and 1951:10=100.

The data are mainly based on national statistics and registers collected by the National Institute for Health and Welfare (THL, previously STAKES), Alko Inc. and Statistics Finland. The data collection takes place in accordance with the Statistics Act (280/2004), the Act on the Statistical Service of the National Research and Development Centre for Welfare and Health (409/2001), and the Act on the National Institute for Health and Welfare (668/2008).

Description of methods used in statistical research

The alcoholic beverage price index is calculated from the alcoholic beverages retail sales index and the licensed serving index by adding them together with weights. The weights represent the shares of the value of the alcohol consumption for the year corresponding to the index to be calculated.

The retail sales price index is obtained from the alcoholic beverage price indexes prepared by Alko Inc. and the grocery shop alcoholic beverage price indexes calculated by Statistics Finland by adding them together with weights. The weights represent the shares of the value of the alcohol consumption for the year corresponding to the index to be calculated.

As part of monitoring price trends in licensed serving, THL collects data on the restaurant prices of exemplar drinks from some 190 restaurants four times a year. The sample consists of an average of 120 A- and B-licensed restaurants and 70 C-licensed restaurants. The restaurants for the survey are selected through random sampling, with each restaurant participating for an average of three years. A reminder is sent to restaurants that fail to respond within a specified time. For each specified type of beverage, the restaurants report the price of their most popular product.

The price indexes are calculated using the Divisia-Törnqvist index formula.

Correctness and accuracy of data

The correctness and accuracy of retail sales data depends on the correctness and accuracy of the data received from Alko Inc. and Statistics Finland. If an error is suspected, the data are re-inspected. Licensed serving data are correct insofar as the price data have been reported correctly by restaurants. At the data storage stage, the data are compared with previous data and efforts are made to find the reasons for any major deviations. If an error is suspected, the data item is excluded from the statistics. New products introduced to the market can be included in the calculation of the index only after they have been on the market for a minimum of two calculation periods.

Timeliness and promptness of published data

THL produces the retail price indexes monthly, so that they are available on the 14th day (or the next working day if the 14th is not a working day) of the month following the statistical reference month. The prices indexes for licensed serving are calculated four times a year, so that they are available within one and a half months following the statistical reference month. The statistics are preliminary when they are published. The final data are published in May following the statistical reference year.

Accessibility and transparency/clarity of data

The annual statistical report published on alcoholic beverage price trends can be found on the THL website at www.thl.fi. The data are also published in the Yearbook of Alcohol and Drug Statistics, an online

publication by THL available at www.stakes.fi/FI/tilastot/aiheittain/Paihteet/Paihdetilastovuosisikirja.htm.

Comparability of statistical data

In 1932–1994, data on alcoholic beverage price trends were produced by Alko Inc. Since 1995, alcoholic beverage price indexes have been prepared and published by STAKES, and since 2009 by THL. Further since 1995, alcohol beverage price index series have been compiled and prepared by Alko Inc. concerning retail sales by Alko, by Statistics Finland concerning alcoholic beverages sold by grocery shops and by THL (STAKES until 2008) concerning licensed serving in restaurants. The index series are then added together with weights and published by THL. Data on alcoholic beverage price trends have been produced from 2000 onwards (2000=100). The content of the concepts and definitions has not changed. The concepts used in the publication are defined under Concepts and definitions. The publication follows the same classifications as other statistical publications by THL.

The statistics use a product classification by purpose that is based on a version of the international COICOP classification that has been adopted by the statistical authorities of the EU. The classification has been specified somewhat for national use.

Clarity and consistency

The statistical report contains nationwide price data. Data collection on licensed serving takes place at national level.